

Prædiken til 2. søndag i advent

Matt. 25, 1-13

Jeg hjertets dør vil åbne dig

Adventstid er forberedelsestid. Vi gør os parate til det, der skal komme. Vi gør os klar til at gå ud og møde det. Adventstiden bekendtgør, at nu er det på vej. *Brudgommen kommer, gå ud og mød ham!* Bevægelsen ud til mødet kender vi som forventning.

Benny Andersen gør (i digtsamlingen *Personlige Papirer*) forventningen til selve løsningen på livets gåde:

LØSNING PÅ LIVETS GÅDE

Den lille pige råbte til min kone:

”SE, jeg SJIPPER!

Jeg KAN bare IKKE

men jeg GØR det ALLIGEVEL!

For vi skal have GÆSTER i aften

og jeg GLÆDER mig

og jeg kan ikke VENTE

så jeg SJIPPER!”

Skønt jeg har svært ved at forestille mig

en sjippende skaber

slog det mig straks

at på cirka samme måde

må livet være opstået.

Livet må være opstået i og af forventning.

For intet andet kan få livet til at vokse og åbne sig som forventning. I forventningen er vi på vej ud for at møde Gud. Og han er på vej mod os. I adventstiden gør han sig klar til at møde os. Han glæder sig som et lille barn.

Her en uges tid inde i adventstiden befinder vi os foran en lukket dør. Udenfor. Forestiller vi os lignelsen om de 10 brudepiger som et billede i det nytestamentlige galleri, kan vi opleve det som to personer i en af Storm P's fluer, der står og betragter et abstrakt maleri.

- *Hænger det ikke omvendt?* spørger den ene.

- *Det er ligegyldigt, bare det hænger,* siger den anden.

Hvad skal det mon forestille? Jo, dér er noget med årvågenhed. Og dér ligger der nogle og sover. Og dér midt i billedet ser vi en lukket dør så massiv, som lukkede vi trædørene herind til Domkirken. Og dem, der står udenfor døren, ligner nogle, der er kommet for sent.

Skulle det være et billede på Himmeriget? Så er der i hvert fald noget, Thorvaldsen har misforstået, da han skabte den Kristus, som

Udgivet af

Grundtvigsk Forum

Nr. 427. 118. årgang

December 2017

ISSN 0901-2214

står bag alteret her i kirken og tager imod os: *Kom hid til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile.*

Hænger det ikke omvendt? spørger vi. *Det er ligegyldigt, bare det hænger,* siger vi og går ufortrødent videre til det næste billede. Nogle vil måske kalde det at prædike udenom.

Nu er der ikke noget i vejen med abstrakte billeder. Andreas Davidsen fortæller et sted om et mosaikvindue i katedralen i Winchester i England. Da det engang blev skabt, forestillede det måske dommedag. Men efter reformationen blev det knust. Nogle personer må have samlet stumperne op og sat dem sammen. Måske har de tilsat nyt glas for at få det til at hænge sammen. For nu sidder alle de mange glasstykker igen i vinduet. Men det oprindelige billede er ikke let at få øje på. Det hele er et stort flimmer af tilsyneladende tilfældigt anbragte småstumper. Et øre her, og en hånd dér. Dé der ser man spidsen et sværd, og dér er en hjelm. Nederst lidt himmel og øverst lidt jord. Det er der alt sammen. Det er bare ligesom sprængt fra hinanden uden sammenhæng og mening.

Nu sidder det der som et moderne og abstrakt billede og fortæller en historie om, at tidligere tiders verdensbilleder er gået op i sine sammenføjninger – og at vi så, så godt vi kan, må sætte stumperne sammen til nye billeder. Det er vel det, man kalder teologi. I Winchester har vinduet fundet sin plads og tjener sit formål. Det lader lyset falde ind i

kirken. Jeg forestiller mig, at man måske nok kan finde originale billeder andre steder i kirken, hvor lyset ikke trænger helt så klart igennem. Sagt med andre ord: Hvor kristendommen ikke lever i en organisk udveksling med det levende liv og den foranderlige verden, bliver den til en tom gestus og en indholdsløs markering, der blot er til for at reproducere sine egne meninger.

Den lukkede dør midt i billedet drager blikket til sig. Der er noget foruroligende over den: Tavst, men tydeligt, siger den: Du kom for sent! Men kan man det? Kan man overhovedet komme endegyldigt for sent?

Det har vi, der har udskiftet tidligere tiders domsbilleder med en langt mere human evalueringsspraksis, vanskeligt ved at forestille os. Underligt nok. For man kan blive så træt af hele tiden at skulle evaluere. Træt af hele tiden at skulle gøre det bedre. Træt af hele tiden at blive bedre. Når vi har præsteret noget, når vi er færdige med et forløb, når der er gået et år, så evaluerer vi. Hvad gik godt? Hvad gik skidt? Hvad kan vi gøre bedre næste gang? Var alt perfekt? Nej. Mens man skammer sig over, at det heller ikke blev perfekt denne gang, skynder man sig videre for at gøre det bedre næste gang. Evalueringen forlader det, der er, for at se frem mod det, der kommer. Det er, fordi vi skal lære noget. Det er, fordi vi skal gøre det bedre. Blive bedre. Af det, der var, skal vi lære at gøre det, der kommer, bedre.

Evalueringen nedskriver selve præstationen, forløbet, året til en generalprøve på den næste præstation, det næste forløb, det næste år. Der er ikke noget, der får en enestående og selvstændig karakter. Det bliver

aldrig gjort færdigt. Det er altid foreløbigt. Men denne bevægelse fremad er ikke forventningens bevægelse mod Gud. Det er snarere en flugt fra os selv og vort eget. Det er anderledes med dommen.

Dommen afslutter et kapitel, og lader det blive stående i sin egen ret. Dommen regner med det, der var, som noget selvstændigt og enestående. Dommen tilkender os og vore livsøjeblikke en eviggyldig værdi.

Var alt perfekt? Nej. Men dommen bliver stående ved det uperfekte, og lader det have den betydning, det nu alligevel fik. Dommen tillægger vore liv en langt større betydning, end evalueringen gør. Nu kan det ikke laves om mere. Det skal det heller ikke.

Dommen står ved os. Og måske kan den få os til at stå ved os selv. Og dermed til at stå ved hinanden og se hinanden i barmhjertighedens skær.

Det vi var, det vi gjorde, det vi blev udsat for, det vi udsatte andre for regnes for betydningsfuldt i sig selv. På godt og på ondt. Men det regnes. Dommen lader os ikke løbe fra det, der var, til det, der kommer. Dommen beder os være til stede i det, der faktisk er vort liv – uden at reducere det til evalueringer og læreprocesser. Man er nødt til at få afsluttet den gamle historie, hvis man overhovedet skal begynde på en ny.

Jeg tror, at vi på en eller anden måde bliver nødt til at have dommen med i billedet.

Hænger det ikke omvendt? Så lad os da gå videre til det næste billede. Det hænger så tæt på, at man ikke kan undgå at få øje på det. Lige ved siden af, faktisk. Der er noget, der ligner. Det er ikke vanskeligt at se, at det forestiller Jesus og disciplene i Getsema-

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

ne Have. Kun to dage efter at Jesus havde fortalt dem lignelsen om de 10 brudepiger, ligger de der og sover. Og så lige nu! De har lige siddet omkring bordet og lovet ham tro-skab. ”Om så alle andre svigter dig, gør jeg det ikke”, havde Peter sagt. De andre nikke-de samstemmende. Senere var de taget ud i Getsemane Have. Jesus gik til og fra. Frem og tilbage. Det trak ud med ham. Han stri-der med sin Gud, med sig selv og med sin angst for, hvad der skal ske. ”Bliv her og våg sammen med mig!” sagde han til disciplene. Sådan noget havde han aldrig bedt dem om før. ”Våg med mig. Vent på mig”. Aldrig før havde han haft så meget brug for dem. Efter en time kommer han tilbage og finder dem sovende. ”Så kunne I da ikke våge blot en time med mig?” Det gentager sig anden gang. Og tredje gang. ”Sover I stadig?”

Der hænger endnu et billede af en lukket dør i galleriet. Det får mig til at tænke på de her reklamer med et før- og efterbillede. Først et billede af en skaldet mand. Og så et billede taget efter en hårtransplantation. Før og efter bilvask. Før og efter slankekur. Der er bare det ved det, at her er det efter-billedet, der er det dårlige.

Billedet samler motiverne fra de to andre billeder i et og samme billede. Både Jesu disciple og den lukkede dør er med i bille-det. Men det hele er ligesom vendt om. For her sidder disciplene inde bag en lukket dør i et hus i Jerusalem. Og nu er det Jesus, der er udenfor.

De er bange.

Forventningen lukker op og åbner nye hori-sonter. Frygten og angsten lukker os inde bag vore egne døre.

Før påske var de Jesu venner og disciple. De stod last og brast med ham. Ville slås for ham, hvis dét skulle være. Skærtorsdag faldt de i søvn, og langfredag svigtede de alle som en.

Efter påskemorgen kommer Jesus så til dem. De har lukket døren. Indefra. Men Je-sus lader sig ikke standse af den lukkede dør. Han går igennem den. Hvad siger Jesus så til dem? Hvad han burde have sagt var: ”Jeg kender jer ikke. Jeg kan slet ikke ken-de jer igen”. Hvad han burde have sagt, var noget om, at nu må vi have noget på det re-ne. Nu må der gøres op. Nu må der et par sandheder frem. Man er nødt til at få den gamle historie med, hvis man overhovedet skal begynde på en ny.

Men nej, hver eneste gang Jesus mødte di-sciplene, mens de sad der med deres dårlige efterbilleder, så han på dem og hilste dem med de samme fire ord. ”Fred være med jer!”

Amen

Steffen Ringgaard Andresen

Frue Kirke. København

Salmer:

86, 89, 85, 86, 353